

MAGNE LINDHOLM OM JOURNALISTIKKENS AUTORITET

Sterke penner med skarpe meninger i Dagbladet – hver helg!

journalistikken som truet. Resultatet er en paradoksal virkelighetsbeskrivelse: Man hevder at journalistikken har et samfunnsoppdrag som bransjen selv hindrer flertallet av norske journalister i å utføre. I enhver annen bransje ville en slik framstilling blitt regnet som absurd. I pressen blir den hyllet som heroisk.

Dette paradokset springer ut av den store avstanden mellom ideal og virkelighet i norsk journalistikk. De norske journalistenes hyllest til den undersøkende journalistikken og samfunnsoppdraget er ingen dekkende beskrivelse av journalistenes daglige praksis, men en form for presseideologisk markering. De fleste av SKUP-vinnernes prosjekter er imponerende, men i en større

sammenheng tjener de først og fremst til å vise at journalistikken er hevet over alle andre samfunnsinstitusjoner.

Selv om SKUP-prisen er en metodepris, viser juryens begrunnelser at den legger vekt på at de prisvinnende prosjektene skal ha virkning. Den vanligste virkningen er granskningen. Det forutsetter at det allerede finnes et regelverk. Her ser vi en annen side ved SKUP-journalistikken. Den fremmer en form for kritikk som bare kan framføres innenfor rammene av et bestående system. Svært få systemkritiske saker får pris, og noen få får diplom. SKUP belønner en reformistisk variant av journalistikkens moralske prosjekt.

Selv om SKUP dyrker fram en høyt oppdrevet

SKUP:
De fleste av SKUP-vinnernes prosjekter er imponerende, men i en større sammenheng tjener de først og fremst til å vise at journalistikken er hevet over alle andre samfunnsinstitusjoner, skriver Magne Lindholm. Bildet er fra SKUP-konferansen i Tønsberg i 2010.
FOTO: PEDER GJERSØE

profesjonalitet, er prisen et eksempel på hvordan journalistene tilpasser seg rammer satt av andre, også i konsernpressen. En årsak til dette er at journalistene aldri har hatt kontroll over de institusjonene de arbeider i. Det frie spillerommet de utnyttet etter partipressens fall, ble skapt av eiernes forvirring.

Denne tilpasningsevnen er det verd å merke seg. Vi står på terskelen til en ny epoke i norsk presse, den digitale distribusjonens tid. Den vil antakelig føre til langt større endringer i mediesystemet enn både partipressens fall og konsernernes innmarsj. Om journalistenes egendefinerte rolle som profesjonelle moralske riksrevisorer vil overleve dette skiftet, kan ingen si i dag.